

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3567/2023
22.09.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелене Ивановић, председника већа, Жељка Шкорића и др Илије Зиндовића, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., правног следбеника сада пок. ББ, бив. из ..., чији је пуномоћник Мила Симић, адвокат из ..., против туженог АД „ЈУХОР – ЕКСПОРТ“ Јагодина, чији је пуномоћник Далиборка Марковић, адвокат из ..., ради поништаја и накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 4016/22 од 01.06.2023. године, у седници већа одржаној 22.09.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 4016/22 од 01.06.2023. године, у ставу првом и трећем изреке.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Јагодини П1 330/16 од 12.11.2019. године, ставом првим изреке, поништено је као незаконито решење туженог број .. од 22.04.2016. године, којим је тужиоцу ББ отказан уговор о раду број .. од 04.03.2025. године и број .. од 01.09.2014. године и утврђен престанак радног односа са даном достављања решења, односно 22.04.2016. године. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоца ББ, врати на рад, у року од осам дана. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу ББ исплати накнаду штете у висини изгубљене зараде, умањену за износ пореза и доприноса који се обрачунавају по основу зараде у складу са законом, за период од 22.04.2016. године до 31.01.2019. године, а у појединачно опредељеним месечним новчаним износима, са законском затезном каматом од означених датума доспелости па до исплате, као у овом ставу изреке. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу ББ исплати допринос за пензијско и инвалидско осигурање Републичком фонду ПИО – Филијала Јагодина, за период од дана престанка радног односа 22.04.2016. године, закључно са 31.01.2019. године, на основицу коју чини месечни износ изгубљене зараде из става трећег изреке те пресуде. Ставом петим

изреке, обавезан је тужени да тужиоцу ББ накнади трошкове парничног поступка у износу од 250.250,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 4016/22 од 01.06.2023. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена пресуда Основног суда у Јагодини П1 330/16 од 12.11.2019. године, у ставовима првом, трећем и четвртном изреке. Ставом другим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Јагодини П1 330/16 од 12.11.2019. године у ставу другом изреке, тако да је одбијен тужбени захтев тужиле АА, правног следбеника сада пок. ББ, бив. из ..., да се обавезе тужена да пок. тужиоца ББ, бив. из ..., врати на рад. Ставом трећим изреке, решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу петом изреке пресуде Основног суда у Јагодини П1 330/16 од 12.11.2019. године, остаје неизмењено. Ставом четвртим изреке, одбијени су као неосновани захтеви парничних странака за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у ставовима првом и трећем изреке, тужени је благовремено изјавио ревизију, побијајући је због погрешне примене материјалног права и битне повреде одредаба парничног поступка.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14, 87/18 и 18/20) – у даљем тексту: ЗПП и утврдио да је ревизија туженог неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2) ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности, као ни друге битне повреде одредаба парничног поступка из члана 407. став 1. ЗПП, због којих се ревизија може изјавити. У поступку по жалби, другостепени суд није пропустио да примени, нити је неправилно применио одредбе процесног закона, што је било или могло бити од утицаја на законитост и правилност побијане пресуде.

Према утврђеном чињеничном стању, сада пок. тужилац ББ је био у радном односу код туженог на неодређено време на радном месту пословође Тужени је дана 19.04.2016. године донео Измене и допуне Правилника о организацији и систематизацији послова, којима је, између осталих, укинута и радно место пословође ... на коме је тужилац био распоређен, те је наведено да исте ступају на снагу даном доношења, када се и објављују на огласној табли друштва. Одлуком директора туженог број 5129 од 20.04.2016.године, утврђено је да ће услед технолошких, економских и организационих промена код туженог, у периоду од 30 дана, доћи до престанка потребе за радом осам запослених у радном односу на неодређено време, међу њима и тужиоца, те је наведено да ступа на снагу даном доношења. Истог дана је тужени донео и одлуку којом је одређено да ће се ББ исплатити отпремнина у висини предвиђеној чланом 47. Правилника о раду, односно у износу од 527.687,38 динара. Оспореним решењем туженог број .. од 22.04.2016. године, тужиоцу је отказан уговор о раду због престанке потребе за радом запосленог, уз образложење да се тужилац проглашава вишком у складу са Одлуком директора друштва од 20.04.2016. године, услед технолошких, економских и организационих промена које су наступиле, као и да није било могућности за решавање његовог положаја у смислу члана 155. Закона о раду. Вештачењем од стране вештака економско – финансијске струке, утврђена је висина потраживања тужиоца на име накнаде штете у виду изгубљене зараде.

Полазећи од напред утврђеног, нижестепени судови су закључили да је оспорено решење о отказу уговора о раду незаконито, с позивом на одредбу члана 196. став 4. Устава Републике Србије, а последично и да тужилац има право на накнаду штете у виду изгубљене зараде, као и на уплату припадајућих доприноса за пензијско и инвалидско осигурање на основу члана 191. Закона о раду.

Према оцени Врховног суда, правилно су нижестепени судови применили материјално право доносећи побијану одлуку о тужбеном захтеву у овој правној ствари.

Наиме, према одредбама члана 196. ст. 1 - 4. Устава Републике Србије, закони и сви други општи акти се објављују пре ступања на снагу; Устав, закони и подзаконски општи акти Републике Србије објављују се у републичком службеном гласилу, а статuti, одлуке и други општи акти аутономних покрајина, објављују се у покрајинском службеном гласилу; статuti и општи акти јединице локалне самоуправе, објављују се у локалним службеним гласилима; закони и други општи акти ступају на снагу најраније осмог дана од дана објављивања и могу да ступе на снагу раније само ако за то постоје нарочито оправдани разлози, утврђени приликом њиховог доношења.

Следом тога, у конкретном случају, законитост решења о отказу уговора о раду тужиоцу од 22.04.2016. године је условљена чињеницом претходног објављивања и ступања на снагу Измена и допуна Правилника о организацији и систематизацији послова од 19.04.2016. године, којима су укинута послови код туженог на којима је тужилац био распоређен, а за чије ступање на снагу је претходно потребно да су испуњена два услова. Први услов подразумева објављивање преко огласне табле, јавног гласила и сл., односно чињење доступним лицима на које акт треба да се примени, док други услов подразумева протек одређеног времена од објављивања до тренутка ступања на снагу и почетка примене, који по правилу износи пуних седам дана (општи акт ступа на снагу осмог дана од дана објављивања). Смисао и сврха временског периода од објављивања до ступања на снагу и почетка примене општег акта јесте да се лица на која тај акт треба да се примени упознају са његовом садржином. Уколико општи акт није ступио на снагу у смислу напред наведеног тумачења члана 196. Устава Републике Србије, незаконито ће бити и решење, као појединачни акт донет на основу тог општег акта. Дакле, законитост решења, као појединачног акта, условљена је чињеницом ступања на снагу општег акта на основу кога се тај појединачни акт доноси. Имајући у виду да у тренутку доношења оспореног решења о отказу уговора о раду од 22.04.2016. године наведене Измене и допуне Правилника о организацији и систематизацији послова од 19.04.2016. године нису биле ступиле на снагу у смислу одредаба члана 196. Устава Републике Србије, јер није био протекао наведени рок од дана њиховог објављивања, нити су дати оправдани разлози за њихово раније ступање на снагу, основано је оспорено решење поништено од стране нижестепених судова као незаконито. Следом тога, у смислу члана 191. Закона о раду, основан је и тужбени захтев за на накнаду штете због изгубљене зараде, као и за обрачун и уплату припадајућих доприноса за пензијско и инвалидско осигурање на основицу коју чине досуђени појединачни месечни износи изгубљене зараде.

Правилна је и одлука о трошковима поступка, јер је донета правилном применом одредби чл. 153. и 154. ЗПП, према успеху тужиоца у спору.

Како се ревизијским наводима не доводи у питање правилност другостепене одлуке у побијаном делу, Врховни суд је применом члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у ставу првом изреке.

С обзиром да је ревизија туженог одбијена, одбијен је и његов захтев за накнаду трошкова ревизијског поступка, па је на основу члана 153. и члана 154. став 1. ЗПП одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Јелена Ивановић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић